

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/16139,Gulbinowicz-Henryk-Roman.html>
18.05.2024, 20:38

Gulbinowicz Henryk Roman

Gulbinowicz Henryk Roman, ks. kard., ur. 17 X 1923 w Wilnie. Absolwent Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Wilnie/Białymstoku, święcenia kapłańskie (1950), doktorat (1955).

1950–1951 wikariusz w parafii św. Wincentego Ferreriusza i św. Bartłomieja Apostoła w Szudziałowie k. Sokółki, 1951–1955 student Wydz. Teologicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 1956–1959 wikariusz w parafii prokatedralnej Wniebowzięcia NMP i duszpasterz akademicki przy kościele św. Rocha w Białymstoku, 1957–1959 wspierał działalność Akademickiego Klubu Katolickiego tamże. 1959–1970 delegowany do diecezji warmińskiej: od X 1959 wykładowca w WSD Hosianum w Olsztynie, 1960–1962 prefekt ds. wychowania, 1962–1968 wicerektor, 1968–1970 rektor, także m.in. od 1966 członek Diecezjalnej Komisji Artystycznej, od 1967 diecezjalny duszpasterz pracowników nauki i lecznictwa, od 1968 wiceprzew. Diecezjalnej Rady Wydawniczej. 12 I 1970 – 1975 biskup tytularny *Acci* i administrator apostolski części archidiecezji wileńskiej w Polsce z siedzibą w Białymstoku (odpowiedzialny za Kościół katolicki w ZSRG, udzielał pomocy materialnej w oparciu o uzyskane od Pawła VI uprawnienia *sub secreto* m.in., udzielał tamtejszym duchownym i działającym w ukryciu zakonnikom oraz wiernym dyspens); 8 II 1970 sakra biskupia; 1976–2004 arcybiskup metropolita wrocławski (mianowany 15 XII 1975). 1970–1996 członek Rady Głównej Episkopatu Polski (przew. Komisji ds. Duszpasterstwa Ludzi Pracy, członek Komisji ds. Duszpasterstwa Ogólnego, Komisji ds. Duchowieństwa oraz Komisji ds. Duszpasterstwa Emigracji). Od 25 V 1985 kardynał prezbiter, członek watykańskich Kongregacji (ds. Kościołów Wschodnich, ds. Ewangelizacji Narodów i ds. Duchowieństwa).

W VIII 1980 wsparł strajkujących w dolnośląskich zakładach,

Miejsce urodzenia Wilno

Data urodzenia 17-10-1923

Miejsce śmierci Wrocław

Data śmierci 16-11-2020

Hasło wydrukowane w **Tom III**

wyraził zgodę na obecność podczas strajków kapłanów i odprawianie mszy. Od IX 1980 wspierał „S”; uczestnik inicjowanych przez „S” wydarzeń, m.in. święcenia lokali i sztandarów „S”, uroczystości narodowo-religijnych (3 V, 15 VIII, 11 XI), obchodów rocznic (VI 1956, XII 1970, VIII 1980). 3 XII 1981 przyjął w depozyt 80 mln zł podjęte przez działaczy „S” z konta bankowego ZR Dolny Śląsk (po 13 XII 1981 stanowiły gł. źródło finansowania podziemnej działalności RKS Dolny Śląsk).

Po 13 XII 1981 udzielał z duchowieństwem schronienia ukrywającym się działaczom RKS oraz in. osobom zagrożonym utratą wolności (m.in. w pałacu biskupim we Wrocławiu, klasztorach i in. obiektach administrowanych przez Kościół); w publicznych wystąpieniach piętnował postępowanie rządzących oraz wzywał do respektowania przysługujących społeczeństwu praw; objął patronat nad inicjatywą pomocy ofiarom represji i szykan (od III 1982 Arcybiskupi Komitet Charytatywny we Wrocławiu); interweniował u władz ws. internowanych, odwiedzał ośrodki odosobnienia (m.in. w Kamiennej Górze, który po jego interwencji zamknięto). W I 1983 wznowił działalność Diecezjalnego Duszpasterstwa Środowisk Twórczych we Wrocławiu (służyło promocji działań niezależnych artystów), uczestnik przygotowań II pielgrzymki Jana Pawła II (21 VI 1983 gościł we Wrocławiu). Udzielane wsparcie dla działaczy podziemnej „S” zintensyfikowało prowadzone wobec niego działania operacyjne SB. 19 V 1984 podczas wizytacji duszpasterskiej w Złotorzy funkcjonariusze MSW podpalili jego samochód. We IX 1984 przyjął i udzielił błogosławieństwa zwolnionym z więzienia przywódcom dolnośląskiej opozycji (m.in. Władysławowi Frasyniukowi).

Po 1989 przyczynił się do powstania Caritas Archidiecezji Wrocławskiej, Schronisk św. Brata Alberta, Hospicjum i Domu dla Narkomanów we Wrocławiu, Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy, Wrocławskiego Towarzystwa Opieki nad Więźniami, Domu dla Emerytowanych Rolników w Henrykowie oraz Domu Samotnej Matki im. św. Faustyny Kowalskiej we Wrocławiu; do zorganizowania we Wrocławiu Europejskich Spotkań Młodych (1989 i 1995), Kongresu Pracy (1991), 46.

Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, w którym uczestniczył Jan Paweł II (1997) oraz jubileuszu tysiąclecia Archidiecezji Wrocławskiej (2000).

Odnaczony Orderem Orła Białego (2008), Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1995), Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis (2006).

1958–1959 rozpracowywany przez Wydz. III KW MO w Białymstoku w ramach Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej krypt. Katolicy; od 3 I 1964 przez Wydz. IV KW MO w Białymstoku/Olsztynie/Wrocławiu/Wydz. I Dep. IV MSW w ramach TEOK; 1970–1976 przez Wydz. IV Dep. IV MSW; 22 XII 1972 – 19 II 1976 przez Wydz. IV KW MO w Białymstoku w ramach SOR krypt. Rządca; 1976–1989 przez Wydz. IV KW MO/WUSW we Wrocławiu w ramach SO krypt. Bastion.

Stanisław Antoni Bogaczewicz

[Region Dolny Śląsk, Wrocław](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)